

Torat Habayit ('Hafets 'Haïm)

Chapitre 5

בו יבואר טעם מה שאחז"ל שהקב"ה מצטער על מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק
אמרו חז"ל במסכת חגיגה דף ה' תנו רבנן על ג' הקדוש ברוך הוא בוכה בכל יום על שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק וכו'. היינו שהקב"ה שהוא היודע באמת אושר המגיע לנפש האדם מלימוד התורה [שזולתו ית' לא ראה ולא ידע אותה שום עין בעולם עד תכליתו לא מלאכים ולא נביאים כמה שכתב עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו וכמו שאחז"ל כל הנביאים לא נתנבאו אלא למחזיק ת"ח אבל ת"ח עצמם עין לא ראתה וגו'] ורואה בכל שעה איך מוציא האדם שעותיו היקרים שיש בידו להביא בהם אוצר של תורה שהוא אושר נצחי לנפשו שאין ערך אליו מכל אושר ותענוג הנמצא בעולם והוא מבלה עתותיו היקרות בדברים שאין בהם יתרון לנפשו כלל [וכמש"כ מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש] והקב"ה שהוא בבחינת אב לישראל כמש"כ בנים אתם לד' הוא מצטער ובוכה על אבדן אושר בניו החביבים אבידה נצחית שלא ימצאו אותה עד לעולם שמקום קניית התורה רק בזה העולם הוא כידוע כי לא בשמים היא והאיש הנלבב עליו להתבונן בזה בכל עת שבאותה שעה שהוא יושב בטל בחברת מריעים ושמחים יחד בספוריהם או קורא במכתב עתים וכיו"ב בספורים שאין נוגע כלל לעסקיו באותה שעה הקדוש ברוך הוא שהוא יצר נשמתו והביאו לעולם הזה לטובתו יושב ובוכה על איבוד זמנו שהיה אפשר לו אז לעסוק בתורה ולסגל לנפשו אוצרות של פנינים ואבנים טובות שיאירו לו לנצח בכבוד וגדולה והוא

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

מחליף את כל זה בדברים שאינם יתרון כלל לנפשו ואדרבה מביא צרות על נפשו משחוק וליצנות ולה"ר שהוא עתיד ליתן דין וחשבון על הכל וכן"ל בפרק הקודם והאיש המתבונן בזה היטב לא יערב לו כלל הנאה מחברת מריעות וקריאת דברים שאין דרוש לו רק בכל עת ובכל שעה שהוא פנוי מעסקיו ישים לבו אולי בידו לעסוק בתורה בזה השעה שהוא אושרו וחייו (לנצח*) וראה נא אחי עד כמה צריך להוקיר כל שעה שלא להתבטל מלימוד התורה דהנה אם היה מזדמן לאדם להציל נפש מישראל מלטבוע בנהר כמה שמח שמחה גדולה וכל ימי חייו היה זוכר אותו היום ואותה השעה שזכה להציל נפש מישראל ממות ואשר אמנם כן הוא באמת שאין ערך לגדולת המצוה כמו שאמרו ז"ל שהמקיים נפש אחת מישראל כאלו קיים עולם מלא וכ"ש אם היה מזדמן לו להציל כמה נפשות היה שמחתו רב מאוד ולהיפך ח"ו אם היה בכחו להציל נפש מישראל ממות ובעצלותו הניח לטבוע אותו בנהר או לשרף באש אין לשער גודל צערם לנצח כשיזכור שבעצלותו נאבדו נפשות ועתה אחי ראה נא מה שאמרו חז"ל במגילה גדול ת"ח מהצלת נפשות והביאו ראיה ע"ז מקרא וביאורו דאף שלמען הציל נפשות בודאי אנו מחויבין לבטל מת"ת ואף שבשביל מצוה אחרת קטנה ורק שא"א לעשות ע"י אחרים כי כן הוא רצון השי"ת שתכלית תורה הוא קיומה ולכן רצונו ית' שאם יגיע לו איזה מצוה שא"א לעשות ע"י אחרים יבטל תורתו בשביל קיומה אבל באפשר המצוה לעשות ע"י אחרים גדולה היא התורה מכל המצוות ואף בענין פיקוח נפשות אם נזדמן לאחד להציל נפשות ולהשני לא נזדמן זה ורק עסק לו בתורה וישאלו אותנו מי הפעיל יותר לכאורה היו הכל משיבין כי המציל נפשות הגדיל לעשות אבל חז"ל גילו לנו שאף שגדול מצותה של פיקוח נפש מאוד אבל זה שלא נזדמן לו מצוה זו ורק עסק בתורה באותו הזמן לא נופל ממנו ואדרבה הוא הגדיל לעשות שגדול ת"ת מהצלת נפשות וראה נא אחי דלפ"ז על כל שעה ושעה שהיה

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ביכולתך לעסוק בתורה ולא עסקת הרי הוא כאילו באו לפניך להציל נפשות ולא הצלת ואף שאנחנו בעינינו הסתומות לא ידענו זאת אבל חז"ל גילו לנו רז הזה עד כמה גדול ערך הלומד התורה שאין דבר בעולם שקול אליה ולכן הרבה דוד מלך ישראל בתפלות ותחנונים בכל תמני אפי שיזכה בלימוד התורה והקב"ה הזהיר את יהושע באזהרה יתירה רק חזק וגו' לא ימוש ספר התורה הזה מפיו והגית בו יומם ולילה כי אז תצליח את דרכיך והיינו בעת לכתו במלחמה ולכן במלחמת יריחו שבטלו יום אחד מתורה אף שהיה זמן מלחמה נגלה אליו מלאך ד' להוכיחו ע"ז כמבואר בקרא וכמו שאמרו חז"ל עתה באתי על של עתה באתי ומבואר מזה שלא רק לענין אושר נצחי כי אף לחיי הזמן ושמירה מאסון נוגע זה כדכתיב כי אז תצליח ואז תשכיל:

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions